

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

- non, num. 5.
- 4. Cumulatio proprie non dicitur, quando in libello duo remedio subordinatè proponuntur.
- 6. Clausula super quibus & c. in libello in quo possessorium, & petitorium fuerint proposita, quid operetur.
- 7. Fideicommissi iura quomodo cedi possint, & quando non.

E P I T O M E.

Libellū, in quo possessoriū merū, petitoriū, & subordinatè proposita fuerunt, & sustineri, ualere ostenditur.

C O N S I L I U M L X X V I I I.

Ro aliquali breui informatione circa libellū, q̄ transmittit̄, aduertēdū est, q̄ principaliter intētatur simplex possessoriū. l. fi. C. de edic. diui adri. toll. p̄ ipsū Stāgelinū, q̄ in totū censetur hæres ex uulgari substitutione, p̄supposita nullitate legitimacionis Philippi filii Gerardi: t̄ quod remediū datur ēt substituto uulgariter, q̄ directè, & immediatè succedit ipsi testatori, ut habetur plenè per Bar. & alios. in d. l. fi. itē datur nedū respectu bonorū allodialiū, sed ēt feudaliū, & emphyteoticorū, quæ per testatorē tēpore obitus tenebātur & possidebātur, ad effectū, ut hæredi scripto, & substituto, uulgariter, q̄n substitutioni locus fuit, detur tenuta, & fiat immisio dictorū bonorū, ēt si constaret bona feudalia, & emphyteotica de iure, ac ex forma ī uesitura non spectare ad heredem, seu substitutum, ad tradita per Ioan. Andr. in addit. Specul. in tit. de testam. §. penult. in fin. & per Alexand. in d. l. fin. in ultimis uerbis. Et quamuis t̄ libellus uideatur alternatiuus, & sic tanquam incertus non admittendus, cum quelibet pars alternatiuæ ad eundem effectum non tendat, iuxta quæ habentur per Alexand. in l. ubi autem. §. q̄ illud post alios ff. de uerbo. obligat. & in l. gallus. §. si eius. ff. de liber. & posthum. cū similibus. t̄n rectè intueti nō potest dici alternatiuus, sed subordinatus, ut q̄n primo simpliciter, & purè aliquid petitur ex aliqua cautā, & in casu, quo aliud sit, uel reperiatur, petat aliud subordinatè, put dicitur cōceptus libellus ī hoc casu, & tūc h̄mōi libellus subordinatus p̄cedit, & de iure admittitur, ut uoluit Felin. in c. 1. col. 20. de libel. oblat. p̄ not. à Bald. in l. quo tempore. C. de restitut. milit. ¶ Nec obstat, t̄ possessoriū merū, & petitorium simul nō posse cumulari, maximè quādo unū esset summarium, quale est remediū d. l. fi. & aliud plenarium, seu ordinariū, quale est remediū, quod datur si deicommissario cōtra hæredē grauātū per fideicommissum, iuxta quæ habentur in l. 1. ff. de fideicommiss. hered. per. & not. in l. 1. C. quorū bonorū, iunctis plenè traditis in l. naturaliter. §. nihil cōmune ff. de acquirend. posses. ac etiā in l. 2. & l. fin. C. de edict. diui adria. tollen. Quia illud uerū esset, quando fieret cumulatio ad effectū cōcludendi simpliciter sup utroque, & sententiā ferēdi, nā hæc proprie dicitur cumulatio, ut habetur in d. c. 1. de libel. oblat. & per legistas in l. edita. C. de edē. secus t̄ si in libello duo remedia subordinatè p̄ponerētur, ut supra dixi, ad effectū, ut super primo principaliter intētato procederetur, & solū sup eo iudicaretur, & casu quo res aliter, se haberet sup alio tantū p̄cederetur, & iudicaretur, talis. n. petitio subordinata procederet, nec diceretur p̄priè cumulatio, ut p̄ Felin. in loco p̄allegato. Præterea t̄ possessoriū d. l. fin. q̄d est adipsicēde, nō aduersatur, nec repugnat petitorio, & ideò possēt cumulari, Bar. & alii in d. §. nihil cōmune. t̄ Clausula adhæc sup quibus & c. in libello apposita operatur, quod si in eodem libello fuerint proposita possessorium, & petitorium, substitueatur libellus, & sententiā feratur sup illo,

magis cōmuniter, & maximè Bald. in l. consentaneū. in col. C. quomodo, & quando iudex post Innocen. in col. iud. de offi. delega. qui dicit, q̄ ordinarius sē p̄p̄sumitur citare ex causā, & ideò citatus debet coparere, ut not. in d. l. 2. ff. si quis in ius uoca. non ier. & sic p̄sumitur semp̄ pro citatione ordinarij. l. fin. C. de annal. excep. & hoc, dūmodo quis sit ad petitio nē citatus, & q̄ nō debeat exprimi causā in citatione, quādo fit ab ordinario uoluit Bar. in extrauag. ad reprimen. in uer. super dicto Pet. de Ancha. in g. ad sequetra. poss. & Innocen. in c. auditus. de p̄curat. ¶ Præterea quādo citatio est facta habita relatione ad acta, seu ad alia, ut ad petitionē, ea ualere, q̄a cōtinet certa, & specialia, & causā q̄ certā cōtinere, ita inquit Bal. in d. l. consentaneū, secus si fieret citatio generalis, & in nube, quia nō ualere, ut ibi per eū nā ex quo facta fuit habita relatio ad petitionē, cōtinetur in se cōtinere pro causā cōtenta in petitione arg. l. ois. C. de præscrip. triginta annorum, & l. hec uē. de l. ois. huiusmodi ff. de contrahen. emp. per Bart. & alios per illū rex. cū ibi not. in l. fin. C. de senten. quæ sēc. acquiri. profer. & faciunt not. per Cyn. in l. quo nō. C. de fideicom. Sed in casu nostro citatio nō fuit generalis, & indiscreta, nec in nube facta, ergo & c. ¶ Nō obstat allegata in contrariū, & primo rex. in d. c. si p̄mates cum similibus, q̄ t̄ p̄cedit in crimina libris, & quādo de crimine agit criminaliter propter magis p̄iudiciū, ut habetur in c. 1. de accusa, & eodē nō respōderi potest notatis in d. c. 2. de dilat. uel illa procedit, quādo fieret citatio de cōmissione iudicis delegati, cū. n. reus nō sit certus de iudicis iurisdictione, debet in citatione exprimi causā, ac ēt tenor reuerti, ne reus possit se excusare, & nolle cōparere, arg. l. si quis in ius uoca. nō ier. Secus ergo, quādo ratio de cōmissione ordinarij, de cuius iurisdictione cōstat, & notoriū est, q̄a cessat ratio, ut per Bar. Alex. & alios in d. l. 2. & per Bal. in d. l. consentaneū. & ratio etiā nam ex quo iudex delegatus aliquo casu est iudex, & aliquo nō, de eius commissione citatio fieri nō potest, nisi causā in ea exprimat, ut ī d. auth. qui sēc. Quomodo, & quādo iud. & auth. offeratur C. de iur. contestat. Ang. & docto. in l. si fideicom. ff. de iur. argum. not. per glo. & Bar. in l. de pupillo. §. qui nūciat. ff. de noui oper. nuncia. ¶ Nō obstat, q̄ citatione debet exprimi tenor reuerti, & sic causā citatiōis, & ad cautelā debet exprimi tenor libelli, ut supra, & per Specul. in tit. de citatio. in §. iā de citatione, uerū. uisio de citatioe ordinarij, q̄a illud procedit in delegato, ut reus sit certus de iurisdictione in diebus, ut ibi ac ēt in §. sequit̄ uidere in uerf. unū, secus in ordinario, q̄a reus est, uel debet esse certus de sua iurisdictione, & ideò cōparere debet, quia citatio p̄sumitur facta ex causā, & hoc idē, & cisdē rationibus uoluit Bald. in d. authen. offeratur: & hoc opinio præsertim est uera, quādo in citatione habetur relatio ad alia, ut ad acta, uel ad petitionē ad tradita p̄ Bald. in d. l. consentaneum, & de auth. offeratur: & ad id, quod idē Specul. dixit de expressione tenoris libelli in citatione, aduertendū est, q̄ ipse dixit, ad cautelā aliqui inserunt in fine citationis tenorem libelli, & petitoris, & consequenter hoc non dicitur necessarium, idemq; dicit glo. in d. c. 2. de dilatio. Et hæc pro aliquali informatione breuiter dicta sufficiant.

S V M M A R I U M.

- 1. Remediū l. fi. C. de edic. diui adri. toll. datur etiam substituto uulgariter non solum respectu bonorum allodialium, sed etiam feudaliū, & emphyteoticorum per testatorem tempore obitus possessorem.
- 2. Libellus alternatiuus non admittitur, secus si esset subordinatus.
- 3. Possessoriū merū, & petitoriū cumulatio quādo datur, & quādo

lo, super quo melius probatum fuerit, ad tradita per Doct. post D. Ant. in c. 2. de ord. cog. cum simi. ¶ Nec obstat, q̄ iura fideicommissi cedi non possint ad effectum, ut cessionarius possit agere contra heredem grauatum, ut fideicommissum restituat. l. si mulier. §. ex assē. ff. de iure dot. cum simi. Quia id uerum est, quando cessionarius intentando iura utilia ageret p̄ heredem, ut sibi restitueret, ut in d. §. ex assē. At quando ageret, ut restitueret fideicommissario cedenti ad commodum tamen, & utilitatem ipsius cessionarii, secus est, ut not. uoluit Ang. quē refert, ac sequit̄. l. e. xā. in l. apud iulianum §. utrum. ff. ad trebell. Hec impeditur aliis negotiis ex tempore scripti plura, & plenius super his scripturus, si opus fuerit. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Metus, qui in constantem feminam cadere possit, annullat ipso iure contractum assignationis dotis, aut alium à muliere factum.
- 2 Metus que minor ad annullandum actum in femina, quam in uiro sufficit.
- 3 Constitutum in contractu nullo appositum est & ipsum nullum, & nullam transfert possessionem.
- 4 Possessio quando ex contractu nullo, & inutili, & ex constituto in eo appposito transferri possit, & quando secus, & nu. s.
- 6 Familiaritatis iure quando actus à marito facti censentur facti.
- 7 Possidere ex causa precedentis quando quis presumatur.
- 8 L. fi. C. de edic. di. adr. toll. & Statutum Bonon. sub rubri. } locum habent solū in bonis ut nullus occupet possessio. } tentis à defuncto, seu à testatore tempore obitus.
- 9 Tenuta adepti nullam tribuit possessionem non citato eo, qui mediantibus suis colonis possidebat.
- 10 Et nisi omnes colonos expellat, nihil agit.

E P I T O M E.

Heredem mariti possessorio restituendæ agentē ad bona illi ab uxore metu, qui in constantem feminam cadere possit, assignata non posse obtinere, & maritum nullam etiam ex constituto in contractu dictæ assignationis appposito possessionem acquisiuisse, & solum iure familiaritatis possedisse, & propterea heredem nec in dicto remedio reintegrandæ, nec in remedio statuti Bononiensis sub rub. ut nullus occupet possessionem quoad dicta bona obtinere posse, demonstratur.

C O N S I L I V M L X I X.

Suerum est secundum ea, que proponunt, q̄ D. Francisca dotis augmentum, & assignationem rerumq; æstimationem metu, qui in constantem feminam cadere possit, fecerit, quo casu contractum esse ipso iure nullum iuris est clari, ut in l. si mulier. §. fidos. ibique not. ff. quod met. cau. & §. secundum doct. in c. cū locum. & ibi gl. 2. de sponsal. & Imol. in c. cum dilecti. col. pen. quod met. cau. ut ratione metus actus uiriter, & sit nullus, minor metus sufficit in femina, quā in uiro. c. indignatur. 3. 2. q. 6. uerum etiam erit dicere, q̄ §. constitutum de possidendo in hoc contractu appositum similiter nullum censeri debeat, & ex illo nulla in secundum maritum dictæ D. Francisca possessio translata dicatur Bar. & alii in l. si rem aliquam. ff. de acq. possess. & Alex. in l. 1. §. si uir. col. 3. eodem tit. ¶ refert. n. an contractus sit nullus cum spe à lege approbata, q̄ possit confirmari, ut est, quando donatio inter uirum, & uxorem constantem matrimonio facta fuisse iuxta l. cum hic status. in prin. & §. 1. ff. de don. int. uir. & uxor. & tunc ex tali contractu licet non transfératur dominium, possessio tamen transferri pot. d. §. si uir. Nec contradicit tex. in l. si cum, qui. de dona. inter uir. & uxo. si rectè animaduertatur etiam aliter, quā ibi dicat glo. An contractus sit ipso iure nullus absque aliqua spe confirmationis à lege recepta, & tunc ex eo, sicut dominium transferri non potest, ita

nec possessio. l. quemadmodum. C. de agric. lib. 1. l. iubemus. §. sanē. cum aliis allegatis per in d. §. si uir. col. 2. Sed cōtractus dotis metu factus nullus absque spe confirmationis. d. §. si dos. in illo, & ex constituto in eo appposito possessio nō potest dici non potest. Præterea licet quando contractus est causa immediata translationis possessionis, tractu inutili transferatur possessio. d. §. si uir. rat Bald. in l. non dubium. in 10. opposi. C. de leg. men quando cōtractus non est immediata translationis possessionis, si is nullus sit, ex eo, & ex ipso in illo appposito non transferatur possessio, ut per in d. opposi. 10. quem sequitur Alex. in d. §. si uir. 2. colu. Sed in hoc casu contractus non est causa immediata translationis possessionis, quia ad aliam nem principaliter tendit, ergo &c. Quare si non test dici possessio in maritum translata ex hoc tractu, nec ex constituto in eo appposito, ex aliis actibus, & gestis aliā possessionem inferentibus, potest dici illius possessio inducta, neque probat̄. ¶ Illi actus censendi sunt facti iure familiaritatis iure familiaritatis. ff. de acquir. possess. Similiter potest maritus dici possedisse ex causa contractus ambuli iuxta. l. quedam mulier. ff. de rei uendit. mo quia negatur ipsum possedisse, sed potius familiaritatis usum fuisse, ex quo causa habilis cessit. d. l. iure familiaritatis. Secundo q̄ quis patet ex causa precedentis possidere, quando ipse est habilis, & ualida, argum. l. traditio. ff. de acquir. dom. Sed in hoc casu causa precedentis est inanis, & inhabilis ad translationem possessionis, ut supra go &c. Et ex his inferitur, q̄ aduersarius agens possessorio restituendæ non potest obtinere respectu possessionis mariti defuncti, tum quia ipse non possidet, tum quia si possedisset, (quod negatur) possidet ad mortem, ut aduersarius fatetur, & ideò dictu possessionis suæ dictum remedium possessorio competere non potest, ut latius ab aliis dominis sultoribus dictum fuit. Præterea ipse aduersarius res dicti mariti non potest respectu suæ possessionis obtinere tam in remedio possessorio reintegrandæ, etiam attento remedio statuti positi sub rub. ut nullus occupet possessionem, quoniam is fundatur intentionem in eo, q̄ possederit illa bona tanquam hereditaria, quorum possessionem mortuo marito per tenentem adeptam ex remedio l. fi. C. de uir. ui adria. tollen. habuisse dicitur, quia hoc etiam in me uerum est, nam, ut ex prædictis colligitur, ipsa non fuerunt in hereditate, nec de herede mariti, sed semper in, & de bonis Do. Francisca in illis dispositio dicti statuti locum habere potest, & minus dispositio d. l. fi. quæ locum habet, cat solum in bonis tēris, & possesit à defuncto, & statore tempore obitus, ut in d. l. si. ibique Bar. d. ¶ Adde, q̄ §. ex quo Domina Francisca possidebat mediantibus suis colonis, non potuit aduersarius ex retentione aliquam acquirere possessionem, ipsa Domina Francisca non citata. c. licet episcopus. de præscript. in 6. l. meminerint. C. unde ui. & l. nec impeditur. C. si per uim, uel alio modo. Rursus §. adhuc, ut in illis ingreditur possessionem, seu intrat tenentem tenentem possessionem alius animo suo, & corpore suo detinebat, possessionem acquirat, requiritur quod ingrediendo expellat de re ipsa omnes colonos, nec sufficit aliquos expulisse, quoniam remanente in re non præiudicatur primo possessione cuius nomine coloni tenebant. l. 1. §. non alii. ff. de ui. & ui arma. ibique glo. & Alexand. in l. p. gre. §. quibus. ff. de acquir. possessione. Sed Domina Francisca semper possedit mediantibus suis colonis, & præterea secundu mariti heredes non potest prout est in colonis ipsius de per tex. in d. §. in d. §. quibus. A. ¶ In d. §. de ref. argu. l. 3. ff. de ref. argu. que ab aliis dicitur. Laus Deo.

colonis, & præterea secundu mariti heredes non potest prout est in colonis ipsius de per tex. in d. §. in d. §. quibus. A. ¶ In d. §. de ref. argu. l. 3. ff. de ref. argu. que ab aliis dicitur. Laus Deo.